

Institution för vård och natur

Husdjur i vården på särskilt boende, vårdpersonalens uppfattningar

Pet for caring in nursing homes, the care staff's opinion

Examensarbete i omvårdnad
15 högskolepoäng

Författare: Andersson, Helena
Lövgren, Daniel
Handledare: Svensson, Ann-Marie

SAMMANFATTNING

Titel: uppfattningar	Husdjur i vården på särskilt boende, vårdpersonalens
Institution:	Institution för vår och natur, Högskolan i Skövde.
Kurs:	Examensarbete i omvårdnad, 15 högskolepoäng.
Författare:	Andersson, Helena; Lövgren, Daniel.
Handledare:	Svensson, Ann-Marie.
Sidor:	15
Månad och år:	Maj, 2008.
Nyckelord:	husdjur, äldreboende, sällskap, äldre, terapi användning

---

Tidigare studier visar att människor som bor på särskilt boende ofta lider av depression och ensamhet. Personalen som jobbar på särskilt boende är ofta upptagna med de dagliga sysslorna och tiden för social interaktion med de boende är ofta begränsad. Detta kan resultera i en känsla av övergivenhet och ångest hos den boende. Genom århundradena, så har människan alltid använt sig av husdjur som ett sällskap och tröst. Studier visar att den generella hälsan förbättras och stärks genom umgänget med djur. Syftet med denna studie var att beskriva vårdpersonalens uppfattningar av vad ett husdjur på särskilt boende kan ha för inverkan eller betydelse för vården av de boende. En kvalitativ intervju studie genomfördes för att undersöka studiens syfte. Sju undersköterskor intervjuades. Resultatet visar att husdjur har en positiv påverkan på människan. Det stärker glädjen hos människor omkring och skapar en avslappnande atmosfär. Vårdtagarna på särskilt boende, där ett husdjur bor permanent på avdelningen har uppvisat en lugnande, positiv effekt. Hundar och katter är bland de mest populära sällskapsdjuren på grund av tillfredställelsen det ger att klappa och dess vänliga natur. Det finns dock även nackdelar med husdjur på särskilt boende. Allergier, rädsla för vissa djur och risken för att djuret kan orsaka skada eller att djuret själv kan ta skada förekommer. Författarna anser att det finns behov av fortsatt forskning om husdjur inom vården av äldre.

ABSTRACT

Title: Pet for caring in nursing homes, the care staff's opinion

Department: School of life Sciences, University of Skövde

Course: Thesis in nursing care 15 ECTS

Author: Andersson, Helena; Lövgren, Daniel.

Supervisor: Svensson, Ann-Marie.

Pages: 15

Month and year: May, 2008

Keywords: pet, nursing home, companion, elderly, therapeutic use

---

Former studies show that people living in nursinghomes are often suffering from feelings of depression and loneliness. The staff working at the nursing homes is often occupied with daily chores and the time for social interaction with the residents are limited. This results in feelings of desolations and anxiety. Throughout the centuries, man have always depended on pets as a company and comfort. Studies show that general health improves when interaction with animals occur. The purpose of this study was to describe the staff's opinion of a pet in nursinghomes and what influence or meaning it may have on the care of the residents. A qualitative interview study was made to examen the purpose of the study. Seven assistant nurses were interviewed. Results show that pets have a positive affect on human beings. They often make people around them feel more joyful and relaxed. The residents in nursing homes, who have experienced a pet living with them at the unit, have showed a calming, positive effect in their behaviour. Dogs and cats are among the most popular animals as a company because of the satisfaction of stroking and its friendly nature. Allergy, fear for some animals and the potential risk for the animal to cause injury to it self or others occurs. The authors acknowledge the need for futher research about animals involved in caregiving.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	1
BAKGRUND.....	1
Omvårdnad.....	1
Särskilt boende.....	1
Att vara på särskilt boende	2
Psyisk ohälsa bland äldre.....	3
Husdjur och allergier	3
Tidigare forskning	4
PROBLEMFÖRMULERING	5
SYFTE	5
METOD	5
Ansats.....	5
Urval	6
Datainsamling	6
Dataanalys.....	7
ETISKA ASPEKTER.....	7
RESULTAT	9
En källa till glädje och engagemang.....	9
En rogivande atmosfär.....	9
En fara och kan skapa rädslor	10
Skapade blandade känslor.....	11
Något att utveckla för framtiden.....	11
Resultat sammanfattning	12
DISKUSSION	13
Metoddiskussion.....	13
Resultatdiskussion	14
Konklusion.....	15
REFERENSLISTA	16
BILAGA 1	A
BILAGA 2	B

INLEDNING

Genom egna erfarenheter av arbete på särskilt boende så har vi, som författare till detta arbete, sett hur vårdtagare lyser upp och reagerar glatt och positivt när personal eller anhöriga medtar sin hund eller katt på besök till ett särskilt boende. Folk samlas runtomkring, vill hälsa och klappa. Vi har observerat att humöret stiger och glädjen infinner sig på ett tydligare sätt. Denna påverkan märks även på personal då ett husdjur är närvarande. Inom omvårdnad finns ett behov av sällskap och trygghet för att underlätta tillvaron för de patienter som befinner sig i en utsatt situation. Detta behov kan bestå av mänsklig kontakt men vi vill undersöka om kontakten med husdjur kan ha en inverkan på människan och hennes välbefinnande.

BAKGRUND

Omvårdnad

Florence Nightingale vet att människan påverkas av sin miljö och det kan vara av både positivt och negativt art. Hon betonade att de fysiska förhållanden i miljön, som att sörja för adekvat ljus, värme, frisk luft, hygien och näring var viktigt att tillrättalägga. Nightingale säger att:

”Med omgivningen (miljön) menas alla de yttre betingelser och impulser som påverkar en organisms liv och utveckling, och som är i stånd att förhindra, undertrycka eller bidra till sjukdom eller död.”

Florence Nightingale beskriver ett intimt samspel mellan människa och miljö. Det framgår också att miljön har en stor betydelse för människans hälsa (Nightingale, citerad i George 1985, s 35). Enligt Florence Nightingale så är ett litet husdjur ofta ett utmärkt sällskap åt den sjuke, speciellt i långdragna sjukdomsförlopp. En fågel i en bur är ibland det enda nöjet som en vårdbehövande som befinner sig på ett boende har under flera års tid. Om hon/han kan mata och städa efter djuret på egen hand så är det något som alltid bör uppmuntras (Dunbar & Dolan, 1969).

Särskilt boende

Det finns olika benämningar för att beteckna det särskilda boendet. De traditionella benämningarna är: gruppboende, servicehus, sjukhem och ålderdomshem men nu mera brukar dessa generellt kallas för särskilt boende. Inom det särskilda boendet kan det förkomma separata verksamhetsinriktningar där omsorg och vård av dementa samt avlösning/avlastning/växelvård är mest förekommande. Många av de enheter som har denna inriktning har också särskilda platser reserverade för verksamheten. På särskilda boenden arbetar yrkesgrupper som vårdbiträden, undersköterskor och sjuksköterskor. Många av personalen arbetar som timanställda och bland sjuksköterskor är det vanligt att hyras in för tjänstgöring. Det finns alltid fastanställd samt vikarierande personal för de boende att tillgå på så gott som samtliga särskilda boenden dygnet runt vardagar som

helgdagar. När det gäller det särskilda boendets övergripande struktur har omkring hälften av alla särskilda boenden delat upp verksamheten på fysiskt åtskilda enheter som är avsedda för olika grupper av de äldre t.ex. dementa, svårt somatiskt sjuka med flera. Strukturen i ett svenskt särskilt boende har förändrats under senare tid och har blivit mer sammansatt av olika delar och detta förklarar varför flera benämningar används för att beteckna en och samma enhet av boende (Socialstyrelsen, 2001).

Sedan 1992 har kommunen ansvar för äldreomsorgen. Enligt Dehlin och Rundgren (2007) är ett nationellt mål för äldrepolitiken ”att äldre ska kunna leva ett aktivt liv och ha inflytande i samhället och över sin vardag”. De tar också upp fyra olika principer för äldreomsorgen, den första är självbestämmande, som innebär att man själv ska kunna välja hjälp, service och boende, fatta egna beslut och ta ställning i viktiga frågor. Den andra principen är medinflytande, där de äldres åsikter ska respekteras, speciellt vid planering av service och omvårdnad. Normalisering, är en tredje princip, det vill säga jämställdhet med övriga åldersgrupper i samhället så att varje individ kan leva i sin normala miljö och under förhållanden som de har varit vana vid. Den fjärde principen är integritet, den innebär att de äldre ska respekteras som den människa de är och inte påtvingas andras åsikter och uppfattningar från t.ex. vårdpersonalen.

Att vara på särskilt boende

Allteftersom människan blir äldre så försämras i många fall hennes hälsa och behovet av vård och omsorg ökar. Tidigare prestationer som tillfredställde människan kan vara borta. Religion, hobby, husdjur och bekantskapskrets som formade den dagliga tillvaron av många äldre kan vara begränsad. Och när omständigheterna gör så att den äldre måste flytta till ett särskilt boende kan dessa företeelser av kontakt också gå förlorade, detta kan medföra att känslor som ensamhet och isolering kan uppstå (Weingourt, 1998). Den äldre blir mera beroende av personal, anhöriga och rutiner. På det särskilda boendet så upplever de äldre att de har idéer om vad de skulle vilja göra men det finns inget forum där de kan framföra dem. De äldre upplever ett minskat självbestämmande och vissa känner att de inte vill vara till besvär för personalen genom att fodra och klaga. Det kan ibland kännas som att de äldre ska hålla till godo och vara nöjda. De äldre beskriver situationen på ett särskilt boende som att bli omyndigförklarad, de beskriver en miljö som inte stärker individens självbestämmande och medbestämmande eller engagemang och kontroll. Det kan uppstå en känsla av att ställas inför fullbordat faktum, utan möjlighet att delta i beslut och få information om vad som ska ske på boendet. Detta bygger på en paternalistisk syn som innebär att de professionella tror sig veta vad som är bäst och därför ser sig berättigade att besluta över den äldre. Vissa vårdtagare upplever att personalen inte hinner med att samtala med de äldre och det är inte alla som har kontakt med sina anhöriga och många som inte har egna barn och barnbarn (Hellström & Sarvimäki, 2007) eller att barn och barnbarnen bor långt bort ifrån den äldre (Weingourt, 1998). Det är vanligt att äldre människor upplever en känsla av ensamhet, av att bli försummade och att inte längre vara behövda (Paunonen & Häggman-Laitila, 1990). Dessa känslor kan leda till att de äldre blir deprimerade.

Psykisk ohälsa bland äldre

Det finns olika grader av ångest och de kan beskrivas som ångslan, vånda, panik och depression. I olika kriser av livet, där den äldre står inför svåra val eller förändringar, kan hon/han uppleva ångest, till exempel i samband med pensionering, flyttning till institution eller andra stora förändringar. Ångest kan orsakas av sjukdom som innebär ovisshet om framtiden eller att man blir beroende av andras hjälp. Ensamhet och tankar på döden kan också leda till ångest (Skog & Grafström, 2003).

Hos äldre över 70 år drabbas ca 15 % av depression men det har ofta inte ställts en diagnos som stärker det. De som är socialt aktiva, bor i eget hem och har nära kontakt med närstående eller anhöriga drabbas i mindre grad. Äldre som bor ensamma, på särskilt boende eller vårdas på geriatriska avdelningar drabbas mer och flera undersökningar visar att 30-40 procent av dessa äldre visar tecken på depression. Förlust av närstående, isolering, brist på stimulans och beroende av andra är faktorer som kan bidra till depression (Skog & Grafström, 2003).

Om äldre personer ska ha möjlighet att trivas och ha en givande miljö på särskilt boende, så måste det göras dagliga ansträngningar för att förstå förhållanden som gör dem sårbara och utsatta för ensamhet, ångest och depression. I synnerhet måste det fokuseras på förlusterna i vardagen som leder till ensamhet och känsla av avskiljelse från den vardagliga omgivningen. Åtgärder som stärker och förbättrar de äldreboendes känsla av samhörighet med varandra bidrar till att återföra en glädje i deras liv (Weingourt, 1998). Denna glädje kan bestå av exempelvis ett husdjur. Husdjur kan inverka positivt på människans sinnesstämning och humör men dock finns det nackdelar med djur såsom allergier.

Husdjur och allergier

Genom umgänge med djur från tidig ålder så blir barnet och den framtida vuxna van vid en miljö med husdjur. Detta borde rimligtvis inverka på utbreddheten av allergier hos dem som har spenderat mycket tid med djur som barn och de som inte har det. Författarna har i sin bakgrundsforskning sökt artiklar och litteratur som berör äldre och djurallergier men detta har visat sig svårt att finna.

Minskning av barn i familjer och en förändring av djurs exponering kan ha medverkat till den nuvarande ökningen av allergiska sjukdomar i det västerländska samhället, men det kan också vara resultatet av andra ändringar i vår livsstil. Det har spekulerats om tidig djurexponering medför tolerans till ”djurassocierande sjukdomar”. Genom Hesselmar, Åberg, Åberg, Eriksson och Björkstén (1999) studie kom det fram att det fanns en lägre förekomst av allergiska förkylningar och astma i skolåldern av dem som hade blivit exponerade av djur under deras första levnadsår och att exponering av djur under barndomen kan ha en skyddande effekt på en senare allergisk utveckling. Barn som exponerats av katt hemma under det första levnadsåret har en lägre frekvens av astma vid 12-13 års ålder jämfört med dem som inte exponerats av katt under deras första levnadsår. Studier visar att det förekommer en lägre risk av astma bland barn som exponeras av djur tidigt i livet jämfört med ickeexponerade barn (Bacharier & Strunk, 2003).

Stora skillnader av känslighet mot de vanligaste luftallergen (pollen och djur) mellan lantbrukare och icke lantbrukares barn har observerats i många tidigare studier men när man också inkluderade farmarrelaterade allergen till allergenpanelen, existerar fortfarande skillnaden i tidigare studier som väl som i en studie gjord av Remes, Koskela, Iivanainen och Pekkanen (2005). Lantbrukarens barn har tendens att vara många gånger mindre mottagliga mot de mest vanliga allergen när man jämförde med icke lantbrukar barn. Studien antyder att lantbrukar miljön reducerar risken av symtom av sensibilitet mot djur och pollen men också reducerar risken för symtom associerat till dessa allergen. En immun respons framkallas och det kan märkas i mönstret av IgE sensibilitet av hundägare och det kan ge en effekt på känsligheten av tidig exponering från hund och katt. Detta gör att frågan om en hund hemma medverkar till reducering av risken för allergiska sjukdomar uppstår eller om det är en effekt av exponering av endotoxin (Almqvist, Egmar, Hedlin, Lundqvist, Nordvall, Pershagen, Svartengrenz, Hage-Hamsten & Wickman, 2003).

Tidigare forskning

Interaktionen mellan människan och husdjur kan ha en positiv påverkan på den mänskliga hälsan och hennes välbefinnande. Ett husdjur i omgivningen har visat sig kunna reducera risker av hjärtproblem, sänka blodtryck och öka det generella hälsotillståndet (Brodie & Biley, 1998). Studier har visat ett samband mellan att äga eller umgås med djur och ett förbättrat hälsostatus (Brodie, Biley & Shewring, 2001). Det har påvisats att husdjur kan öka den sociala interaktionen och främja social glädje och harmoni för den generella populationen likväl som inom speciella områden. Genom att umgås med djur minskar känslan av ensamhet, moralen stärks och man ser en ökning av det sociala samspelet som resultat av interaktionen med djur (Brodie & Biley, 1998).

Ur det psykosociala perspektivet så kan husdjur ha en positiv påverkan på meningsfullheten hos äldre personer. Forskning som fokuserade på samspelet mellan hunden och den äldre människan visade att hunden kan fungera som en social katalysator, den ger en anledning och ett skäl till att komma ut och gå (McColgan & Schofield, 2007). Hunden ger människan som befinner sig i dess omgivning något att göra och ta hand om, en uppgift. Det kan röra sig om promenader, ge vatten och mat, klappa, men den fungerar även som sällskap åt sin omgivning (Peretti, 1990). Hunden fungerar även som tröst när det behövs känslomässigt stöd och bland äldre personer som har reducerade sociala relationer blir deras möte med hunden ännu mera betydelsefullt (McColgan & Schofield, 2007). Hunden tillfredställer människans behov av närhet, värme och pålitlighet och ger även en uppfattning av säkerhet, både fysiskt och psykiskt. Den kan fungera som en ventil där känslor som samtals med husdjuret kan lyftas upp till ytan (Peretti, 1990). Det har noterats en psykologisk förbättring bland personer som har djur i sin omgivning och av det uppstår slutsatsen att närvaron av djur kan sätta igång en högre nivå av avslappning bland deras mänskliga sällskap (Brodie & Biley, 1998). Forskning har även visat att äldre människor kan ha betydelsefulla relationer med andra djur och fåglar (McColgan & Schofield, 2007).

Relationer mellan exempelvis make/maka eller väldigt nära vänner framkallar känslor av intimitet, säkerhet och frid. I situationer där det förekommer ensamhet och känslomässig isolering, kan andra betydelsefulla relationer spela en kompenserande roll. En tillförlitlig gestalt är inte nödvändigtvis en nära vän eller rådgivare utan exempelvis ett djur som ger

säkerhet på grund av ett märkbart och emotionellt samband (Drageset, 2004). Det finns numera anledning att inkludera husdjur som en betydelsefull gestalt, inte bara för att behandla oroliga situationer men även för att främja en generell mental hälsa (Sable, 1995). Ett husdjur kan bland äldre personer bli deras största sällskap och om de skiljs från detta kan det orsaka betydande sorg som leder till förvärrning av existerande psykiska och mentala hälsoproblem (McColgan & Schofield, 2007).

Generellt kan det vara berättigat att acceptera teorin om att de människor som interagerar med sällskapsdjur kan få en behållning av förbättrad psykisk, psykosocial och sociala hälsoupplevelser. Djur kan också bidra till speciella förbättringar för en speciell grupp i samhället. Därför kan det vara av betydelse att vårdare och andra vård relaterande professioner är uppmärksamma på rollen som husdjur kan spela för att främja en optimal holistisk hälsa (Brodie & Biley, 1998). Sjukhus, sjukhem, vård- och äldreboenden och privata vård organisationer är alla exempel på omgivningar som skulle uppleva några av fördelarna av att introducera ett bofast eller besökande husdjur (Brodie, Biley & Shewring, 2001).

PROBLEMFORMULERING

Trots att forskning visar att samspelet mellan människa och djur kan förbättra en generell hälsa och utgöra både tröst och känslomässigt stöd så används inte djur inom vården i den utsträckning som det skulle kunna göras. I vår inledande litteratursökning fann vi forskning om hur husdjur används som tillfälligt sällskap inom vården. Däremot upptäckte vi att det fanns en kunskapslucka i hur permanent husdjur inverkar allmänt på särskilt boende för äldre. Författarnas avsikt med denna studie var att studera personalens uppfattningar om vilken betydelse ett husdjur kan ha på de boende och hur husdjuret inverkar på vården.

SYFTE

Syftet med denna studie har varit att beskriva vårdpersonalens uppfattningar av vad ett husdjur på särskilt boende kan ha för inverkan eller betydelse för vården av de boende.

METOD

Ansats

En kvalitativ ansats valdes för att besvara syftet med denna studie. Valet av ansats gjordes för att kunna beskriva, genom intervjuer, vårdpersonalens uppfattningar på hur husdjur inverkar allmänt i vården på särskilt boende. Enligt Kvale (1997) är fokus för den kvalitativa forskningsintervjun intervjupersonens livsvärld och hennes relation till den. Syftet är att beskriva och förstå informanternas uppfattningar. Huvuduppgiften är att förstå innebörden av vad den intervjuande säger. Den kvalitativa metoden försöker samla in så rika och förutsättningslösa beskrivningar som möjligt av den intervjuades verklighet.

Urval

Kontakt med enhetschefen på ett särskilt boende gjordes inledande via brev. I detta brev gavs information om studiens syfte, tillvägagångssätt och vilka författarna av studien var (Bilaga 1). Vi bifogade även genom detta brev ett informationsblad som skulle ges till de deltagande undersköterskor/vårdbiträden som visar intresse för att delta (Bilaga 2).

Några dagar senare togs telefonkontakt med enhetschefen som hade informerat sin personal om studien och hon hade även valt ut informanterna bland dem som frivilligt sagt sig villiga att delta i intervjuerna. Undersköterskorna/vårdbiträden kontaktades därefter personligen per telefon av författarna. Tid och plats för genomförandet av intervjun bestämdes av informanten. Ytterligare information om studien gavs, informanterna upplystes om att de hade rätt att avbryta när som helst utan anledning samt att de kunde ställa frågor om de undrade över någonting.

Datainsamling

Den kvalitativa forskningsintervjun är varken strängt strukturerad med standardiserade frågor eller helt ”icke styrande”. Intervjuaren leder den intervjuade till vissa teman, men inte till bestämda uppfattningar om dessa teman (Kvale, 1997).

Datainsamlingen genomfördes via kvalitativa intervjuer på två demensavdelningar på ett särskilt boende i vårt närområde. Sex undersköterskor och ett vårdbiträde deltog i åldrarna 40-65 år. Alla var kvinnor och hade jobbat på avdelningarna i 5-14 år. På de avdelningar där intervjuerna genomfördes, bodde det en katt, sedan flera år tillbaka på den ena avdelningen och på en annan avdelning hade de ett akvarium med fiskar, som stod centralt placerat i ett allrum. På denna avdelning pågick ett försök att öka kvalitén där det togs med husdjur av personalen, i detta fall var det en hund.

Innan intervjuerna påbörjades så informerades informanten återigen om studiens syfte, frivilligheten att avbryta när som helst och ta så lång tid på sig som önskas att besvara frågorna. Intervjun bestod av fyra huvudfrågor och dessa var:

- Tycker du att husdjuret på den här avdelningen har eller har haft en påverkan på den boende?
- Kan du se fördelar/nackdelar med djur på avdelningen?
- Tror du eller vet du om det finns många avdelningar på äldreboenden som har husdjur?
- Tycker du att det har betydelse vilket slags husdjur som bor på äldreboendet?

Intervjuerna genomfördes i ett avskilt rum på informanternas arbetsplats och spelades in på mobiltelefon. Samtycke till inspelningen gavs av informanterna. Intervjuerna tog ca 10 minuter. Båda författarna till studien medverkade vid intervjutillfällena var av en stälde frågorna och den andra skötte inspelningen. Under intervjun ställdes uppföljningsfrågor till informanten för att uppmuntra ett utvecklande resonemang. Även en nick med huvudet, ett instämmande ”mm” eller bara en paus kan uppmuntra intervjupersonen att fortsätta sin beskrivning (Kvale, 1997). Efter intervjuernas genomförande transkriberades texten ordagrant.

Dataanalys

Enligt Burnard (1996) är målet med dataanalysen att identifiera fraser i texten. Det är lättare att urskilja teman när samma frågor är ställda till alla informanter. Processen blir mer komplicerad när ostrukturerad data uppkommer ur ostrukturerade intervjuer. Burnard (1996) använder sig av fyra steg för att analysera text. Vi har i vår analys inspirerats av dessa steg.

I steg ett lästes intervjuerna igenom flera gånger av författarna tillsammans och enstaka ord samt korta fraser markerades. Orden och fraserna representerade data i sin helhet. I steg två skapades grupperingar av ord och fraser som repeterades i texten och som fick bli bärande. Dessa ord skrevs upp på ett separat papper och delades in i tillfälliga teman där varje ord som valts ut sattes in under respektive tema. I steg tre fastställdes rubriker till teman som hade skapats. Varje tema fick sedan representeras av varsin färg. Texterna lästes sedan igenom ytterligare en gång av författarna och de utvalda orden markerades med den färg som representerade respektive tema. I steg fyra sammanställde författarna en överblick och förklarade de teman som har uppstått. Det är i detta stadium som en teori kan uppstå ur den analyserade texten. Författarna arbetade sig igenom varje tema för sig med respektive bärande ord och kunde sedan utforma ett resultat.

ETISKA ASPEKTER

Enligt Medicinska Forskningsrådet (2003) finns det fyra grundläggande etiska principer som gäller i alla relationer mellan människor. Den första principen är respekt för personer, autonomiprincipen, som är att var och en skall respektera andras förmåga och ha rätt till självbestämmande (autonomi), medbestämmande och integritet och att de har förmåga att självständigt ta ställning till information till handlingsalternativ. De två följande principerna, godhetsprincipen, som innebär att var och en skall sträva efter att göra gott och förebygga eller förhindra skada och principen att inte skada, innebär att andra inte bör utsättas för skada eller risk för skada. Rättvisepincipen är den sista principen som innebär att alla personer bör behandlas lika, om det inte finns några etiskt relevanta skillnader mellan dem och att skillnader i behandling måste kunna rättfärdigas med hänvisning till etiskt relevanta skillnader mellan de berörda.

Enligt Kvale (1997), innebär informerat samtycke att man informerar undersökningspersonerna om undersökningens generella syfte, om hur undersökningen är upplagd i stort och om vilka risker och fördelar som kan vara förenade med deltagande i forskningsprojektet. Informerat samtycke innebär också att undersökningspersonerna deltar frivilligt i projektet och har rätt att dra sig ur när som helst, detta för att betona att de inte är tvingade att delta. Ett muntligt avtal ingicks där enhetschefs och intervjupersonens samtycke till att delta i studien gavs. Efter att samtycke hade inhämtats av författarna så togs telefonkontakt med informanterna där de fick bestämma tid och plats för intervjun. Vid mötet med informanterna gavs ytterligare information om studien och dess syfte samt försäkran om konfidentialitet. Informanterna gav sitt samtycke till att intervjuerna spelades in samt informerades om att ta så lång tid på sig att svara som de själv ansåg nödvändigt.

Konfidentialitet i forskning betyder att privata data som identifierar undersökningspersonerna inte kommer att redovisas. För att skydda undersökningspersonernas privatliv förändrar man namn och identifierande drag vid redovisning av intervjuer (Kvale, 1997). Konfidentialitet och anonymitet är inte detsamma. Om data är avidentifierade så anses den vara anonym. Då kan varken obehöriga utanför forskargruppen eller forskarna själva koppla samman data med identifierbara individer. Konfidentialitet är ett svagare krav (Medicinska Forskningsrådet, 2003). Författarna frågade inte personerna som blev intervjuade om deras namn och andra personliga saker utan bara hur länge de hade jobbat på avdelningen. När informanten garanteras konfidentialitet av forskaren utlovas endast att det insamlade data kommer att förvaras säkert från obehöriga och att personer som kommer i kontakt med forskningsdata har tystnadsplikt eller ingår ett avtal om tystnadsplikt samt att data avidentifieras så snart som möjligt. Vissa forskningsetiska regler kan sedan relateras till dem och därmed få ökad tyngd (Medicinska Forskningsrådet, 2003). Författarna och handledaren är de ända som har haft tillgång till materialet från intervjuerna och efter det att studien är färdig kommer materialet att förstöras.

RESULTAT

Efter att intervjuerna har analyserats så framkom det fyra teman som benämndes, en källa till glädje och engagemang, en rogivande atmosfär, en fara och kan skapa rädslor och något att utveckla för framtiden. Dessa presenteras i rubrikform med underliggande text. Därtill kommer citat från informanterna som stärker och förtydligar innehållet i resultatet.

En källa till glädje och engagemang

Personalen ansåg att husdjuret på avdelningen gav dem något att samtala om med de boende. Ofta förekom en dialog om husdjuret där de boende hade frågor om vad hunden eller katten hade för sig och hur den mårde idag. På den avdelning där kvalitetsförsöket pågick och en hund vistades i perioder, så observerade personalen att de boende var väldigt omtänksamma och brydde sig om hunden, även när den inte var där. De berättade hur de boende kunde fråga efter hunden de dagar som den inte var där och visade intresse av att veta hur den hade det. Personalen märkte att de boende fick någon att bry sig om och ta hand om, på sitt eget vis och efter sin förmåga. Ofta satt någon av de boende på avdelningen och klappade husdjuret och detta verkade, enligt personalen, väcka minnen hos den gamle.

”Jag tror att den generationen som är gamla nu, de har alltid haft husdjur hemma när de var små. Det är något som ska finnas runt dem.”

”Många har kanske haft djur hemma också och känner igen sig.”

En rogivande atmosfär

Personalen ansåg att det skapade en hemtrevlig atmosfär på avdelningen då ett djur fanns med bland de boende.

Akvariet, med de färgglada fiskarna, ansågs av en del i personalen inte fylla någon större funktion. Detta beroende på att fiskar inte går att klappa och kela med och det kan därmed inte uppstå den närhet och kontakt som med en hund eller katt. Dock fanns det personal som hade observerat en märkbar skillnad hos vissa av de boende som blev mycket lugnare och mer rogivande av att sitta framför akvariet och se fiskarna simma fram och tillbaka. En boende satte sig på en stol framför akvariet och följde med blicken de olika händelser och beteende som pågick hos fiskarna. Detta utövade en lugnande effekt på den boende som somnade.

”Vi hade någon som var väldigt orolig och så satte vi henne framför fiskarna och där kunde hon sitta jätte länge och titta. Det var mycket som rörde sig och mycket färger”

”... och det vet man ju själv, att sitta framför en eld är väldigt rogivande och det är samma sak med ett akvarium”

”Ett akvarium är ju något som alla tål. Det är avkopplande, speciellt på en demensavdelning.”

Personalen i intervjun ansåg att husdjuret skapade en lugnande och rogivande atmosfär på avdelningen. Att sitta och klappa en hund eller katt kunde fungera som en taktill massage. Denna utsöndrar hormoner som verkar på ett lugnande sätt. En person som är väldigt nervös och har svårt att sitta still kan efter att ha umgåtts med husdjuret uppvisa ett stort lugn och är inte alls lika orolig som innan. Hunden på avdelningen kunde emellanåt hoppa upp i en vårdtagares säng och denne brukade då ligga och klappa djuret, då detta visade sig ha en bra effekt på insomningen hos den äldre.

En fara och kan skapa rädslor

Alla i intervjun var överens om att risken för allergier var en nackdel när det gäller husdjur på avdelningen men att det förekommer väldigt sällan. Dock trodde personalen att detta inte gällde de gamla i så stor utsträckning, utan snarare bland dem som arbetar där. Det var också viktigt att det fördes en diskussion bland personalen om hur var och en ställde sig till husdjur som kom på besök, t.ex. en hund, då det förekom att vissa var hundrädda. Även innan ett husdjur införskaffas bör alla få säga sitt. En ur personalen mindes tillbaka till ett tillfälle då hon tog med sina två hundar till jobbet för att de skulle tillbringa dagen med henne där.

”Jag släppte in den ena hunden, den är uppvuxen här och han är van vid avdelningen för den tog jag med när den var valp, så den var med här varje dag, men just i det här fallet så jobbade en kollega och hon hade bara stora ögon, så här (visar med ögonen) och drog igen dörren och skrek: ”Jag är livrädd!” så det var ju fel av mig att bara släppa in den då”.

Viss betydelse hade det även om husdjuret utövade en fallrisk för de gamla, då de lätt kunde snubbla över ett djur som lagt sig på golvet i korridoren. Personalen påpekade att de äldre ofta har nedsatt syn och svårare med balansen. Ett fall för en gammal människa kan få stora konsekvenser. Det kan handla om frakturer av olika slag, då en äldre person ofta har ett skörare skelett. Rehabiliteringstiden och möjligheten att återhämta sig tar längre tid för den som är äldre.

Ett annat riskmoment som kunde uppstå var att husdjuret riskerade att få i sig mediciner som hade tappats eller spillts ut på golvet. Detta kunde medföra att djuret tog skada eller på annat sätt blev lidande.

Skapade blandade känslor

Katten på den ena avdelningen visade sig, enligt personalen, kunna känna på sig när någon av de boende var på väg att insjukna eller dö. Detta skedde innan personalen själva hade observerat att den boende var dålig. Katten låg då hos den sjuke en längre tid och verkade inte vilja lämna rummet.

”Hon har förmågan att vaka över dem... och det är ju lite otäckt ibland, när hon hoppar in på ett rum där man tycker att det är ingen som är dålig, men hon... ligger och vakar på ett avstånd och det sista när de ligger... så hoppar hon upp i sängen till dem.”

Något att utveckla för framtiden

Bland de deltagande i undersökningen råder det osäkerhet om hur utbrett och vanligt det är med husdjur på andra äldreboenden, men de tillfrågade ansåg att det var mer förekommande på vissa avdelningar, som t.ex. demensboenden. Även inom terapiverksamhet på äldreboenden så visste personalen att det förekom att frivilligarbetare tog med sig hund och att detta var väldigt uppskattat. Alla de tillfrågade ansåg att det borde finnas fler husdjur inom äldreboenden. Det utgör en positiv påverkan på både vårdtagarna och personalen själva och gör att det lätt uppstår ett samtalsämne bland dem på avdelningen. Husdjur på avdelningen anses även fungera som ett sällskap åt de boende.

”Det måste finnas mer djur på äldreboende. Djur och barn framför allt”.

Personalen som arbetade med kvalitetsförsöket ansåg att fler avdelningar borde införa detta och prova på att ha ett husdjur boende hos dem. Personalen tyckte även att det behövs längre tid med djur på avdelningen för att bättre kunna utvärdera effekten av dess påverkan. Ansvaret för att undersöka hur väl det faller sig med husdjur på en vårdavdelning ansågs av flera inte alltid behöva ligga på personalen själva. Istället förespråkade en del att kommunen skulle anställa ett djur, exempelvis en hund, som kom och hälsade på med sin skötare regelbundet så att det skapade kontinuitet hos de boende.

Arten av husdjur som skulle passa på särskilt boende varierade, men detta sällskap ansågs bäst bildat av hund eller katt. I övrigt var dessa djur de som personalen tyckte var bäst lämpade att ha på avdelningen. Fiskar och fåglar nämndes också ha en lugnade och rogivande inverkan, men personalen ansåg att en hund är ett utmärkt, mjukt djur som går att klappa och en katt fungerade bra på en liten avdelning, då den i stort sett sköter sig själv och är mer självständig. En hund ansågs mer tidskrävande än en katt och behöver mer skötsel.

”En hund är ju jobbigt, den måste man ju gå ut och rasta och hålla på, det är bättre de hälsar på ibland, tror jag”

Något som framhövdes var även betydelsen av djurets egen personlighet. Det är inte alla djur som är lämpade att ha som husdjur på en vårdavdelning. Personalen betonade att det inte bara är att ta med sin hund om man nu råkar ha en sådan hemma, utan hundens personlighet är avgörande om det kommer att fungera ihop med de boende. Djuret bör vara mycket sällskapligt, lugnt och kunna hantera olika slags människor omkring sig. Vissa är mer inbjudande än andra och så måste det få vara.

Resultat sammanfattning

Resultatet visar att djuren har en stor inverkan på de boende när de vistas i samma miljö som ett husdjur. De boende visade ofta en reaktion när de såg husdjuret på sin avdelning. Den kunde vara både positiv och negativ, men personalen ansåg att det ändå var tydligt att husdjuret fick uppmärksamhet av de boende. Denna uppmärksamhet kunde yttra sig i form av glädje, då den gamle sken upp då denne såg exempelvis katten komma gående på golvet. Husdjuret kan också ge en lugnande effekt på de äldre och en rogivande atmosfär på boendet. Detta kunde personalen se genom att en boende som var mycket orolig kunde efter att ha interagerat med husdjuret visa sig bli lugnare. Personalen fann att husdjuret också kunde skapa samtalsämnen mellan dem själva och de boende. De boende brydde sig om djuret och undrade ofta var djuret hade för sig och hur det mätte.

Nackdelar med husdjuret var, enligt många åsikter från personalen, risken för allergier men ändå tyckte de att det förekom rätt sällan. En annan nackdel var för dem som är rädda för husdjur exempelvis hundar, de är inte alla människor som uppskattar sällskapet av ett djur på grund av rädsla för djuret. Vårdtagarna var lite utsatta för risker med djuret såsom fallrisken att de skulle kunna snubbla på djuret och ramla, detta kan leda till att den äldre kanske bryter ett ben. För själva djuret kan risken vara att de får i sig mediciner som de boende kan tappa på golvet och det kan vara en fara beroende på vad det är för mediciner.

Personalen kunde inte uppskatta om det var utbrett med husdjur på andra särskilda boenden men de ansåg att flera skulle skaffa djur till sina boenden. De tyckte att en hund eller katt skulle passa bäst att ha på ett särskilt boende på grund av att de är mjuka djur som går att klappa.

DISKUSSION

Metoddiskussion

Enligt Kvale (1997) är fokus för den kvalitativa forskningsintervjun personens livsvärld och hennes relation till den. Syftet är att beskriva och förstå de uppfattningar som författarna fick fram av det som den intervjuade upplevt. Huvuduppgiften är att förstå innebörden av vad den intervjuande säger. Författarna ansåg att en kvalitativ ansats bäst möjliggjorde målet med att uppnå studiens syfte.

Författarna har valt att göra interjuver istället för en litteraturstudie, då det anses att intervjuer är det bästa sättet att kunna få fram vad personalen som arbetar på avdelningen uppfattning om husdjur inom vården. En enkät eller ett frågeformulär övervägdes också, fast författarna ansåg att detta ändå inte kunde motsvara en intervjusituation där informanten själv erbjöds tillfälle att med egna ord beskriva vad han/hon anser om hur husdjur inverkar på särskilt boende. Efter att ha sökt bland befintlig litteratur och artiklar så ansåg författarna att det inte gick att hitta studier som beskrev personalens perspektiv gällande husdjur på en vårdavdelning. Det hittades heller inga studier redan gjorda på särskilda boenden med samma syfte.

Intervjuerna i studien genomfördes med båda författarna närvarande i rummet tillsammans med informanten. Rummet låg enskilt, utan risk för att bli störd eller att någon obehörig kunde höra vad som sades. Själva intervjun spelades in med mobiltelefon och detta var anledningen till att båda författarna medverkade vid intervjutillfället samtidigt. Tester gjordes på telefonen innan intervjuerna påbörjades, ljudkvalitén och möjligheterna att lätt avlyssna samt att förflytta sig i samtalen gjorde det lämpligt att använda sig av denna. Dock fann författarna att tekniken i telefonen var något avancerad och det ansågs därför lättare att låta den ena av författarna sköta inspelningen och den andra ställa frågorna. Alla informanter informerades om detta och godkände båda författarnas närvaro i rummet samt inspelningen. Intervjuerna är anonyma och det går inte att identifiera vem som har sagt vad.

Intervjuerna planerades att pågå i 20 minuter men efter genomförandet av intervjuerna så framgick det att ca 10 min med varje informant var tillräckligt. Sex undersköterskor och ett vårdbiträde deltog i studien. Författarna valde att inte intervju fler efter att dessa sju hade genomförts, då resultatet ansågs mättat. Samma resultat och information hade erhållits i intervjuerna och det ansågs inte leda till något nytt att genomföra fler, trots att detta var möjligt.

Begränsningar för denna studie bestod i att endast kvinnor fanns tillgängliga att intervjuas och det gick därför inte att få veta om det skiljde i åsikter mellan könen i frågan. Författarna fann också att utbudet av äldreboenden som har ett permanent husdjur på sin avdelning var mycket begränsat. Det gick inte heller att genomföra en studie där det framgick vad vårdtagarna själva anser om att ha ett husdjur på sin avdelning. Detta beror på det etiska tillstånd som är nödvändigt att söka samt de riktlinjer som finns för examensarbetet 15 poäng. Författarna anser ändå att studiens syfte har uppnåtts, då det var att undersöka personalens perspektiv av husdjur på särskilt boende.

Resultatdiskussion

Resultat av den här studien visar att det ofta förekommer en reaktion bland vårdtagarna på särskilt boende när de såg husdjuret på avdelningen, den var oftast positiv samt att man kunde se att de äldre sken upp och blev glada. Det har påvisats i tidigare studier att husdjur kan öka den sociala interaktionen och främja social glädje och harmoni för den generella populationen likväl som inom speciella områden. Interaktionen mellan människan och husdjuret kan ha en positiv påverkan på den mänskliga hälsan och hennes välbefinnande. Genom att umgås med djur minskar känslan av ensamhet, moralen stärks och man ser en ökning av det sociala samspelet som resultat av interaktionen med djur (Brodie & Biley, 1998). Studiens resultat betonar också betydelsen av husdjurets personlighet och lämplighet att ha på en vårdavdelning. Det är inte alla djur som passar just för den här sortens ändamål och det därför viktigt att observera om djuret tillför de boende något och att det inte tar skada av att vistas på avdelningen.

Husdjuret kan ha en positiv påverkan ur det psykosociala perspektivet genom att de äldre kan känna en meningsfullhet (McColgan & Schofield, 2007). Djuret ger människan något att bry sig om och ta hand om som att mata djuret, klappa samt att de fungerar som sällskap (Peretti, 1990). Ett djur kan tillfredställa människans behov av närhet, värme och kan fungera som samtalsämne (Peretti, 1990). Resultatet visar att det ofta fanns en dialog om husdjuret mellan de boende och personalen och att detta kunde få de äldre att föra ett samtal med personalen. Det kunde handla om frågor som vad djuret har för sig och hur det mår idag.

Det har spekulerats om tidig djurexponering medför tolerans till ”djurassocierande sjukdomar”. Genom Hesselmar, Åberg, Åberg, Eriksson och Björkstén (1999) studie kom det fram att det fanns en lägre förekomst av allergiska förkylningar och astma i skolåldern av dem som hade blivit exponerade av djur under deras första levnadsår och att exponering av djur under barndomen kan ha en skyddande effekt på en senare allergisk utveckling. Resultatet visar att personalen på särskilt boende ansåg att allergier förekommer väldigt sällan och att de äldre inte var allergiska i så stor utsträckning som yngre människor, detta kan bero på att de boende har haft djur när de växte upp.

Människor som interagerar med sällskapsdjur kan få en behållning av förbättrad psykisk, psykosocial och sociala hälsoupplevelser. Därför kan vårdare och andra vård relaterande professioner vara uppmärksamma på rollen som husdjur kan spela för att främja en optimal holistisk hälsa (Brodie & Biley, 1998). Sjukhus, sjukhem, vård- och äldreboenden och privata vård organisationer är alla exempel på omgivningar som skulle uppleva några av fördelarna av att introducera ett bofast eller besökande husdjur (Brodie, Biley & Shewring, 2001). I resultatet framkommer det finns en osäkerhet om hur utbrett och vanligt det är med husdjur på andra särskilda boenden. Personalen ansåg att det borde finnas fler husdjur inom äldreboenden. Det utgör en positiv påverkan på både vårdtagarna och personalen själva samt att det frambringade en lugnande och rogivande atmosfär och att det lätt uppstår samtalsämnen. Inom äldreboenden så är det vanligt förekommande med symtom som depression och ensamhet bland de boende (Weingourt, 1998) och detta problemområden skulle kunna ha nytta och glädje av ett permanent husdjur.

Florence Nightingale beskriver ett intimt samspel mellan människa och miljö. Det framgår också att miljön har en stor betydelse för människans hälsa. Hon säger att med

omgivningen, miljön, menas alla de yttre betingelser och impulser som påverkar en organisms liv och utveckling och som är i stånd att förhindra, undertrycka eller bidra till sjukdom eller död. I resultatet framkommer det att husdjur har en stor positiv inverkan på de boende när de vistas i samma miljö.

Konklusion

Slutsatsen som författarna drar av resultatet visar att det har betydelse för vårdtagarna när ett permanent husdjur vistas på avdelningen. Det höjer både livsglädjen och stämningen samt kan medverka till att skapa ett lugn hos de boende. Husdjuret blev ofta ett samtalsämne bland de boende och personalen. Nackdelar som uppstod med ett husdjur på avdelningen kunde innefatta rädslor för djuret, allergier samt att djuret kunde orsaka skada för sig själv eller de boende. Detta är dock endast utifrån personalens åsikter. Författarna efterfrågar mer forskning om vad det boende anser om husdjur på avdelningen och hur det påverkar dem. Från vår tidigare forskning så ser vi att det inte finns så många studier gjorda inom detta område. Därför bör det läggas stor vikt vid de boendes åsikt om husdjur och möjligheten att ha ett sådant som ett permanent sällskap på ett särskilt boende.

REFERENSLISTA

- Almqvist, C., Egmar, A-C., Hedlin, G., Lundqvist, M., Nordvall, S., Pershagen, G., Svartengren, M., Hage-Hamsten, M., & Wickman, M. (2003). Direct and indirect exposure to pets – risk of sensitization and asthma at 4 years in a birth cohort. *Clinical and Experimental Allergy*, 33, 1190-1197.
- Bacharier, L., & Strunk, R. (2003). Pets and Childhood Asthma—How Should the Pediatrician Respond to New Information That Pets May Prevent Asthma? *Pediatrics*, 112(3), 974-976.
- Brodie, S., & Biley, F. (1998). An exploration of the potential benefits of pet-facilitated therapy. *Journal of Clinical Nursing*, 8, 329-337.
- Brodie, S., Biley, F., & Shewring, M. (2001). An exploration of the potential risks associated with using pet therapy in healthcare settings. *Journal of Clinical Nursing*, 11, 444-456.
- Dehlin, O., & Rundgren, Å. (2007). *Geriatrisk. 2:a upplagan*. Studentlitteratur.
- Drageset, J. (2004). The importance of activities of daily living and social contact for loneliness: a survey among residents living in nursing homes. *Nordic Collage of Caring Sciences*, 18, 65-71.
- Dunbar, V., & Dolan, M. (1969). *Notes on nursing: What it is, and what it is not*. New York: Dover.
- George, J.B. (1985). *Nursing Theories. The base for professional nursing practice*. Englewoods Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.
- Hellström, U., & Sarvimäki, A. (2007). Experiences of self-determination by older persons living in sheltered housing. *Nursing Ethics*, 14(3), 413-422.
- Hesselmar, B., Åberg, N., Åberg, B., Eriksson, B & Björkstén, B. (1999). Does early exposure to cat or dog protect against later allergy development? *Clinical and Experimental Allergy*, 29, 611-617.
- Kvale, S. (1997). *Den kvalitativa forsknings intervjun*. Lund: Studentlitteratur.
- McColgan, G., & Schofield, I. (2007). The importance of companion animal relationships in the lives of older people. *Nursing older people*, 19(1), 21-23.
- Medicinska Forskningsrådet (2003). Riktlinjer för etisk värdering av medicinsk humanforskning. Almqvist & Wiksells tryckeri: Uppsala.
- Paunonen, M., & Häggman-Latila, A. (1990). Life situation of Agde Home-Nursing Clients. *Journal of Community Health Nursing*, 7(3), 167-178.

Peretti, P. (1990). Elderly-animal friendship bonds. *Social Behavior and Personality*, 18(1), 151-156.

Remes, S., Koskela, H., Iivanainenw, K., & Pekkanenw, J. (2005). Allergen-specific sensitization in asthma and allergic diseases in children: the study on farmers' and non-farmers' children. *Clinical and Experimental Allergy*, 35, 160–166.

Sable, P. (1995). Pets, Attachment, and Well-Being across the Life Cycle. *Social Work*, 40(3), 334-341.

Socialstyrelsen (2001). Vad är särskilt i särskilt boende för äldre? En kartläggning. SOS, Stockholm.

Skog, M., & Grafström, M., (2003). *Geriatrisk omvårdnad och geriatrik*. Stockholm: Bonnier utbildning AB.

Weingourt, R. (1998). Using Margaret A. Newman's Theory of Health With Elderly Nuring Home Reidents. *Perspectives in Psychiatric Care*, 34(3), 25-30.

BILAGA 1

Till tjänstgörande enhetschef, en förfrågan om deltagande i studie.

Vi är två sjuksköterskestudenter på institutionen för vård och natur vid Högskolan i Skövde som nu skall påbörja vårt examensarbete på 15 högskolepoäng i omvårdnad. Vi avser att studera vad husdjur har för inverkan på de boende sett utifrån personalens synvinkel. Genom studien vill vi hoppas vi kunna medverka till ökade kunskaper om betydelse av husdjurs närvaro inom vården.

Vår förhoppning är att Du ger oss Ditt medgivande till att genomföra sex stycken intervjuer med vårdbiträde/undersköterskor som har denna erfarenhet. Vi vill också be om Din hjälp att välja ut sex deltagande vårdbiträden/undersköterskor. Hur dessa personer väljs ut lämnar vi till dig, vi ber dig också om möjligt att avsätta arbetstid för berörd personal för intervjun.

Intervjun som beräknas ta ca 20 min kommer att spelas in, detta för att vi ska kunna analysera intervjun och bearbeta materialet så noggrant som möjligt. Intervjumaterialet kommer att omarbetas till text för att ett resultat ska kunna redovisas.

Deltagandet är naturligtvis frivilligt och medverkan kan avbrytas när som helst, utan någon förklaring. Allt material behandlas konfidentiellt vilket innebär att det inte kommer att framgå vem som har sagt vad. Endast undertecknande och vår handledare kommer att ha tillgång till materialet. Materialet kommer att förstöras så snart studien är avslutad och godkänd. Vi vill här poängtera att det inte är patienter eller patientuppgifter vi vill studera utan personalens syn på vad husdjur betyder för de boende.

Härmed önskar vi göra en förfrågan om intresse att delta i studien finns. Om någon dag kontaktar vi Dig för en eventuell bekräftelse. Om du har några frågor är du välkommen att kontakta oss.

Ansvariga för studien:

Helena Andersson

Tel: xxxx-xxxx
Mobil: xxxx-xxxx

Daniel Lövgren

Tel: xxxx-xxxx
Mobil: xxxx-xxxx

Ansvarig handledare:
Ann-Marie Svensson
Tel. xxxx-xxxx

BILAGA 2

Till vårdpersonal på äldreboende

Vi är två sjuksköterskestudenter på institutionen för vård och natur vid Högskolan i Skövde som nu skall påbörja vårt examensarbete på 15 högskolepoäng i omvårdnad. Vi avser att studera vad husdjur har för inverkan på de boende sett utifrån personalens synvinkel. Genom studien hoppas vi kunna medverka till ökade kunskaper om betydelse av husdjurs närvaro inom vården. Via kontakt med din enhetschef xxxxx har vi fått uppgiften att du har visat intresse för att delta i vår studie samt ditt namn, adress och telefonnummer. Ett par dagar efter att du har fått detta brev tar vi kontakt telefonkontakt med dig för att vidare bestämma tid för intervju.

Intervjun som beräknas ta ca 20 min kommer att spelas in, detta för att vi ska kunna analysera intervjun och bearbeta materialet så noggrant som möjligt. Intervjumaterialet kommer att omarbetas till text för att ett resultat ska kunna redovisas.

Deltagandet är naturligtvis frivilligt och medverkan kan avbrytas när som helst, utan någon förklaring. Allt material behandlas konfidentiellt vilket innebär att det inte kommer att framgå vem som har sagt vad. Endast undertecknande och vår handledare kommer att ha tillgång till materialet. Materialet kommer att förstöras så snart studien är avslutad och godkänd. Vi vill här poängtera att det inte är patienter eller patientuppgifter vi vill studera utan personalens syn på vad husdjur betyder för de boende.

Om du har några frågor är du välkommen att kontakta oss.

Ansvariga för studien:

Helena Andersson

Tel: xxxx-xxxx
Mobil: xxxx-xxxx

Ansvarig handledare:
Ann-Marie Svensson
Tel. xxxx-xxxx

Daniel Lövgren

Tel: xxxx-xxxx
Mobil: xxxx-xxxx